

SKOVIR

LETO II.

LJUBLJANA, DNE 9. MARCA 1929.

ŠTEV. 5.

Izhaja vsako drugo soboto. — Stane četrletno 10 Din itd. — Posamezna številka 2 Din.
Za inozemstvo letno: za Ameriko 1 dolar, za Francijo 25 frankov, za Nemčijo 4 marke.
Pisma za uredništvo in upravnništvo na: Ljubljana, poštni predal 279. Ček. račun št. 10.995.



«Hladno je še, gospodična, a vaša usta so kakor nalašč ustvarjena, da bi me ogrela.»
«Ne bodite predrzni! Moja vzgoja me ni naučila, kar tako poljubljati se z moškimi.»
«Nič ne de! Če ne kar tako, pa malo drugače...»

AHACLNOVE MUDROSTI UD MRZLGA MARCA, BRITOFSKIH KAN- DIDATU, KRITKARJU, NOVIH CAJTNG IN TAKIH REČI.



Na alstn, zdej še marc nam zjala kaže;
de že pumlad prhaja, se nam laže.
Še zmiram mrež nam glide naše trese.
kakú kej dovh trpel bo tku, ne ve se.

Za scagat je, Ahac! tku vam reče,
pa šimfat čez natura préveč neče.
Če božlja vola tašna je, kva češ,
zatú kar v mrzla uda še ne greš.

A oslu še je dost na božim svet,
k ajnscvaj hočja si živlejne vzet.
Čeprov pumladne ni še žalost kle,
leborbar žinga víža soja že.

Že v glave kugle si pušilaja
in kri iz žil si rdeča pušaja.
Ahacnu pa zlo se žvet dupade
čeprov ga punčke nimajo nč rađe.

Pegeca ga že to, če punčka mal
nardi za hec mu ksihtek zal,
za lbezen pa še trucov ni nbene,
sej dušce zdej sa préveč vse zelene.

Pegeca ga, če mal v teatr zja
in zjala pase, kar mu lebn da,
če pol se kritka iz loparjam daja
in kritkar zopr kritkarja razsaja.

A tegà nbeden kritkar ne dožene,
de folk nardi na nje prov tku ku ščene,
pa gre v teatr luštne storje zjat
in prov do jetr če se nasmejat.

Narbl je, rajtam, kunštn kritkar tist,
k če, de vsak b biv glasben kubist.
Zdej vrag kultura naša kmal bo mov,
k folk sluvenski še je préveč zdrov.

Prelep živlejne Krajnci pélema,
narbl je glasn tist, k nč ne zna,
narbl pr nas slovija kinstlarij,
k se kulesce préveč jim vrti.

Še to, «Skovir», ti za puvedat mam,
de novga maš kolega u lblan —
samó če zarad ram razgalenih
ne bo kar reblejon u farovžih.

Za špraha naša boj naprej pelama
in s patrjarhi zajna se pehama.
Ta glavn je, de heca ne zatreja
in de nam uštarije še držeja.

Konjska bolezen.

Učitelj: «Kaj napravi tvoj oče, kadar
je njegov konj bolan?»

Učenec: «Resno bolan ali le lahko?»

Učitelj: «Resno. Zakaj vprašaš?»

Učenec: «Če je lahko bolan, pokliče
živinozdravnika, če pa je težje, ga
proda na sejmu...»

Zamotano sorodstvo.

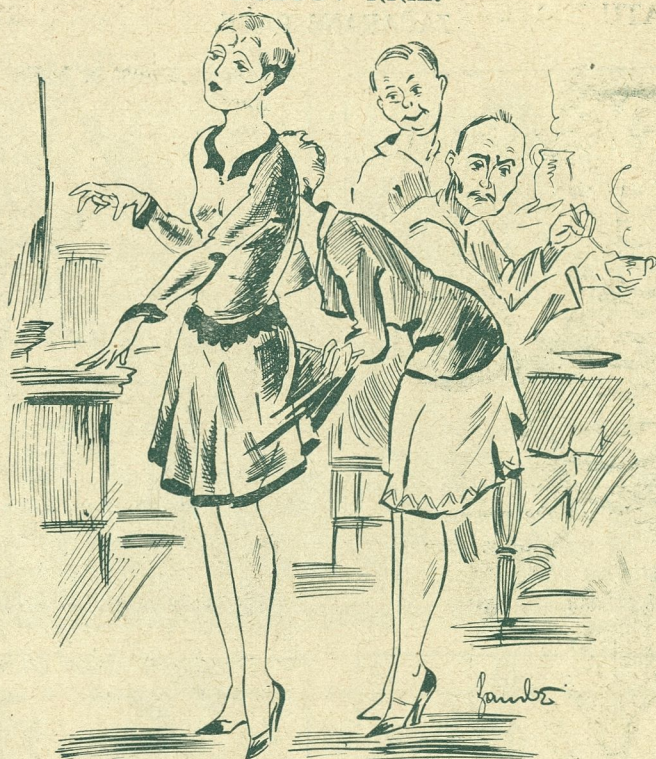
Gospodinja: «Zakaj ste pa poljubili
onega mladeniča?»

Kuharica (starejša): «On je moj so-
rodnik.»

Gospodinja: «Kak sorodnik?»

Kuharica: «On je sin edine hčerke mo-
jega očeta.»

OČETOV KRIŽ.



«S teboj imam pravcat križev pot.»

«Zakaj, papa?»

«Prav toliko potrebuješ vsako leto oblek, kolikor šteje križev pot postaj...»

POT LJUBEZNI.

*Ko sladki čas zaroke teče,
on govori, a ona ga posluša,
le za spremembo vzdihati poskuša
in upov polna blaženo trepeče.*

*Ko čas medenih tednov prekipeva,
zdaj ona govori in on posluša,
le včasih malo renčati poskuša,
ko srce od razkošja mu gineva.*

*Po mesecih spet drug je položaj:
zdaj obadva prav glasno govorita,
drug drugega prekričati želita.
Sosedje ju poslušajo sedaj.*

Frumencij.

Pri vražarici.

Vražarica: «Ej, ej, poleg Vašega so-
proga je ležala včeraj črna dama.»

Žena: «O, hvala, to sem jaz. Davi
sem si dala lase svetlo barvati.»

Ni za klobase.

Poglavarju ljudožrcev javi eden nje-
govih vojščakov: «Poglavar, pravkar
smo ujeli belega človeka. Ali naj na-
pravimo iz njega klobase?»

«Kaj je njegov poklic?» previdno po-
izveduje poglavar.

«Trgovca z bencinom.»

Poglavar strese z glavo in reče: «Iz-
pustite ga! Saj smo šele pred kratkim
imeli trgovca z milom — in so klobase
imele okus popolnoma po milu...»

Težavno naročilo.

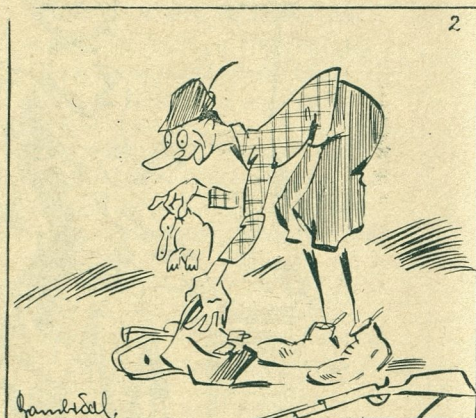
Trgovca (vajencu): «Če bom jaz od-
vetnikovi gospe imenoval ceno za ze-
leno svilo, mi boste Vi zašepetali, da
je prodajna cena višja. Zašepčite pa
mi tako glasno, da Vas bo gospa slišala,
vendar ne toliko glasno, da bi si mislila,
da Vi šepčete z namenom, da bi Vas
ona čula...»

ZGODBE KUHARICE MICE

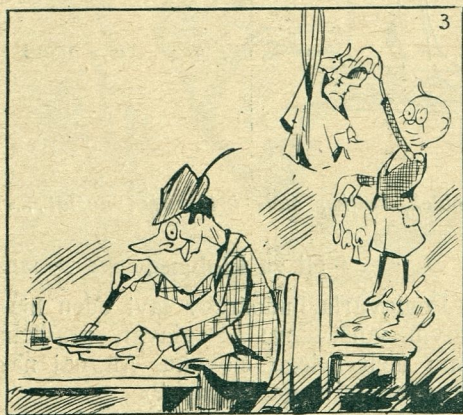
ZAČARANE RACE.



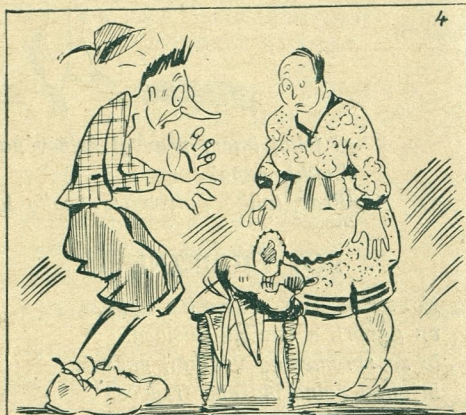
*Bridko puško v roke vzame
in na lov gre naš Matic.
Kmalu vidi jato ptic,
race tri iz zraka sname.*



*V torbo tlači jih veselo,
sladek sniva v duši sen:
«Ko prinesem Mici plen,
srce se ji bo razvnelo.»*



*Spotoma v gostilno krene,
vstran odloži torbico.
Že je dečko v njej z roko,
vzame plen, not čevlje dene.*



*Srce mu igra razgreto,
ko po račji sega plen.
V hipu strt je sladki sen,
ko privleče ven škarpeto.*

Kvartopirci.

Zdravnik Grča, odvetnik Besedovec in župnik Migoj se sestanejo h kvartanju. Igrajo visoko. Zdravnik vloži bankovec za deset dinarjev. Odvetnik istotako. Župnik pa še ni vložil, nego je šel prej ven.

«Grča,» je dejal Besedovec, «Migoj še ni dal desetaka. Ko se bo vrnil, bo trdil nasprotno.»

«Bova že uredila», ga je potolažil Grča.

Ko se je župnik vrnil, reče Grča nalašč: «Čuješ, Besedovec, ti še nisi vložil desetaka.»

«Kako moreš to trditi,» se jezi Besedovec, «ti ga nisi dal!»

Tako so se prepirali sem in tja, dokler ni vstal župnik in rekel: «Gospoda, če se že sedaj prepirata, ne igram z vama.» Nato je župnik vzel desetak in izginil.



«Zakaj si zapustil svojo zaročenko?»

«Ker je papiga v njeni sobi neprestano kričala: „Aleš, pusti me, pusti me, mama bo naju videla!“»

«To pa vendar ni tako huda reč.»

«Kako ne! Saj meni je ime Matej...»

Dobro sta se razumela.

Za Napoleonovih časov je nesel Laščan v košu meh pšenice v mlin. Na poti ga je ustavila francoska straža s klicem: Che viv?»

Kmet se popraska za ušesom in meni v zadregi: «E, sitnu je.»

Straža je razumela po svoje sitoen (citoen = državljan) in ga je pustila, stopivši s poti naprej z geslom: «Passee!» (Idi!).

Kmet se je ustrašil vojakove kretnje, misleč, da je menil Francoz po domače: Pa se (dajva)! in ga obupnovdano pogleda: «Eh, gespud, kaku se pa bova: vi s flinto, jest pa s košem.»

Razumeta se.

Peter: «Kdaj si se poročil?»

Tone: «Dve leti bo kmaľu.»

Peter: «Ali se razumeta z ženo?»

Tone: «Da, saj govoriva oba slovensko...»

Adam M.

Uporni cmok.

Teodor Solatnik je prignal na sejem vola, ga dobro prodal ter si na ta račun privoščil zvrhano skledo cmokov. Gostilničar mu jih je prinesel kar trinajst, obilnih, čvrstih in okroglih.

Ta številka je sicer nesrečna in res: Teodor jih je kljub vsemu prizadevanju in izdatnemu zamakanju potlačil vase le dvanajst. Ni šlo in ni šlo več.

Z obrazom, polnim bolesti in besnosti, je gledal Teodor zadnjega člana častne garde v skledi, godrnjal in vzdihoval: «Če bi vedel, da se mi boš ti tako upiral, bi te požrl prvega.»

V. operi.

«Glej, glej, kako napačno poje Carmen.»

«Pa saj to ni opera ‚Carmen‘, nego je opereta ‚Grofica Marica‘.»

«Ah, zato mi je manjkal toreador.»

Prijateljski razstaneek ljubečih se src

«Oprosti, da sem moral biti tako odkrito-srčen! Mislim, da sem ti dovolj jasno ob-razložil ovire, ki preprečajo najino poroko», je z veliko obzirnostjo gostolel mladi bančni podravnatelj dr. Marijan Jalovec, ne da bi pogledal v oči svoji prijateljici, živahni in lepi dami Otiliji.

Otilija ga je poslušala z očarljivim nasmehom na ustnicah in sedeča v zapeljivem položaju na mehkem fotelju. Njeni prsti so se igrali z biserno ovratnico. «Ti torej obžaluješ, da ne moreš poročiti dame, kakršna sem jaz», je menila Otilija.

Marijan se je poglobil v razmišljanje. «Pri-bližno tako bo! Vendar moram odločno od-kloniti tvojo morebitno domnevo, da sem te nameraval žaliti.»

«Razumem popolnoma. Tvoje napredova-nje za podravnatelja ti ne dopušča, da bi se oženil s kakšno... gledališko igralko... seveda... Malo pozno se razvija pri tebi morala... svojevrstna sicer... ti mali fi-lister...»

«Nikdar nisem govoril s teboj o poroki, draga Otilija.»

«Prav. Pri umetnici ne gre uporabljati be-sed o poroki, kajne? Takšno navlako je treba prihraniti za solidne meščanske hčere.»

«Nikar me ne žali!» je skoro res užaljen ugovarjal Marijan. «Če se bosta najina pota ločila, nebeske ure, ki si mi jih darovala, bodo za vedno živele v mojem spominu.»

«Lep ptiček si ti in globoka čuvstva raz-vijaš.»

«Misil sem resno, toda višja sila je prišla nad naju», je tragično govoril Marijan.

Otilija je medtem snela Marjanovo foto-grafijo s stene in jo vtaknila v album k pre-cejšnji skupini raznih gospodov.

«Kaj pomeni to?» je radovedno vprašal Marijan.

«Dala sem te v muzej. Vidiš, ti vsi go-spodje so tvoji tovariši — moji bivši pri-jatelji.»

Marijan je zardel od užaljenega samoljub-ja: «Torej ti vsi...»

«Da, ti vsi so svoječasno čutili potrebo za-bave z gledališko umetnico... Sicer pa ni tako tragično, saj ste bili vsi prav prijazni in ljubki z menoj... Pa pustiva to! Povej mi odkrito, ali ni tvoja nevesta ona čedna deklica, ki si bil včeraj z njo v gledališču.

Videla sem vaju v loži z njenim očetom — vdovcem... Zelo bogata bo hčerka pred-sednika upravnega sveta Grebena.»

«Ne tajim. Da, poročil se bom z edino hčerko gospoda Grebena.»

«Ker bo gospod Greben tvoj bodoči šef, si gotovo napravil izvrstno potezo.»

«O, jaz nikakor ne potrebujem tega sta-rega osla za napredovanje, nego nesebično in iskreno ljubim njegovo hčerko Klotildo. Nikar mi ne povzročaj sitnosti, Otilija! Lo-čiva se v lepem prijateljstvu!»

«Prav imaš. Jaz ti torej dam polno svo-bodo.»

Marijan se je nagnil, da bi ji poljubil roko: «Najiskrenejša hvala... Seveda predpostav-ljam, da bova ostala vedno prijatelja... do gotove meje... Stari osel Greben, veš, je v moralnem oziru zelo strog in ne mara...»

«Popolnoma jasno», je menila Otilija in se zvonko zasmejala.

«Še eno zadevo bi rad rešil s teboj», je pro-seče zavzdihnil Marijan. «Prosim te za častno besedo, da boš o najinem bivšem raz-merju molčala...»

«Brez skrbi... saj moram končno tudi jaz prositi tebe za molčečnost...» je pomembno dejala Otilija.

«Molčečnost do smrti.»

«Upam, dragi filister Marijanček, da bom lahko igrala pri tvojem starem oslu vlogo protektorice...»

«Kako?» je začuden pogledal Marijan Otilijo.

«Pred nekaj urami sem namreč privolila v to, da postanem žena tvojega bodočega tasta...»

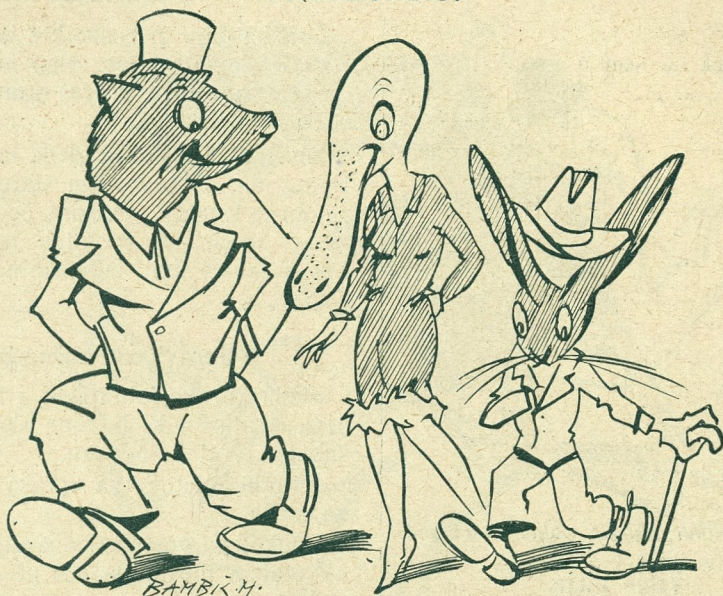
Frumencij.

Prijateljstvo.

Gospa Agata leži že tri dni v postelji. Strašen glavobol. Pravkar je zdravnik pri njej, ko pride na obisk njena dolgo-letna prijateljica Klotilda.

«Gotovo sestra naše gospe,» pozdravi zdravnik Klotildo, «izredno sta si po-dobni!»

Vsa ogorčena zavrišči Agata: «No, res strašno me je zdelala bolezen v teh par dneh.»



«Kaj ni preneumno, gospodična, da nas gre slikar narisati s takimi obrazi?»
«Pa protestirajte, gospod, če bo kaj zaleglo!»

Komunizem.

Komunistični agitator skuša doprinesiti kmetu komunistične nauke in pripoveduje: «Nekdo ima na primer konja in ga da vsej občini na uporabo.»

«Razumem», odgovori kmet.

«Vzemimo, da imaš ti kravo. Ali jo boš dal občini?»

«Seveda.»

«Morda imaš tele. Ali ga boš izročil občini?»

«Tudi.»

«Ali kozo?»

«Prav tako.»

«In svinjo?»

«Te pa ne.»

«Zakaj ne?»

«Nimam ne krave, ne konja, ne teleta in ne koze, a imam svinjo. Kako pa pridem do tega, da bi dal svojo svinjo drugim?»

Nesporazumljenje.

Trd Nemeč se je po dolgem bivanju pri nas priučil slovenščine, ni se pa mogel navaditi izgovarjave mehkih soglasnikov. Zbolela mu je dekla in se je napotil v posredovalnico, da dobi drugo.

Sreča ga prijatelj: «Kam si se namenil?»

«Tekla mi je spolela in krem iskat trugo.»

«Za božjo voljo, kaj je tako hudo?» se začudi prijatelj.

«Sa enkrat še ne. Fentar je topro, ta se prafočasno preskrpim.»

Galantni soprog.

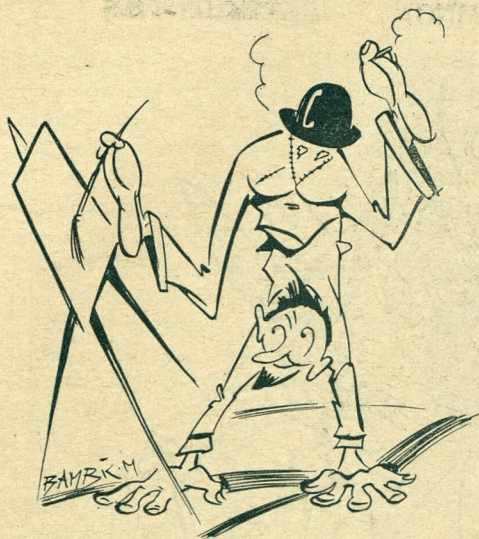
Povojni bogatin Gašper Kimovec je s svojo nežnejšo polovico Klotildo v Nizzi. Cvetlična bitka na korzu. Tudi Kimovčeva si privošči avto in gospa Kimovčeva z bujnim telesom, pokritim z velemoderno obleko, se živahno udeležuje bitke ter meče iz avtomobila cvetje. Gospod Kimovec opazuje mirno in brez veselja svojo obilno ženico.

«Gašper, ali sanjaš?» ga odgovori Klotilda.

«Da, sanjal sem. V sanjah se mi je dozdevalo, da si tudi ti cvetlica.»

«Kar ne morem si predstavljati,» je vzradoščena zagostolela Klotilda, «da sploh lahko tako lepo in galantno sanjaš o meni.»

«Kaj, galantno? Meni se je v sanjah zahotelo, da bi bila ti cvetlica, ki bi jo lahko vrgel ven iz avtomobila...»



Kubistični slikar Mazè v polnem elementu.

Višje bitje.

«Lahkomiselni otrok», je blagohotno pokaral župnik Gregor svojo mlado služkinjo Angelico, ki jo je presenetil pri tatinskem sladkanju v jedilni shrambi, «ali veš, kdo je ono višje bitje, ki vse vidi in vse vé? Saj me razumeš, koga mislim?»

«Farovško kuharico Nežo», se odreže Angelica.

Mlada gospodinja.

Možek: «Čuješ, Nežika, tale čaj pa je hudo svetel.»

Ženka: «Saj ni čaj, nego je kava...»

Zmota.

«Slišala sem nekaj, da me je Dušan visoko cenil.»

«Da, Urška, govorila sva o tvoji starosti...»

Strojepiska.

Trgovec: «Malo dolgo ste se telefonsko razgovarjali, gospodična.»

Strojepiska: «Poslovni razgovor, gospod šef.»

Trgovec: «Čudno, čudno. Odkdaj pa titulirate moje odjemalce s srčkom?»

Pri izpitu.

Profesor: «Katera je največja kazen za dvoženstvo?»

Kandidat: «Dve tašči...»

Konkurenca.

Družba dam in gospodov je napravila izlet k slapu Savice. Slap je imel baš mnogo vode in je precej grmeče padala voda v nižino.

Diven slap. Družba gleda in občuduje. Dame mnogo govore in starejši gospod se obrne k njim: «Prosim, če bi cenjene dame hotele za trenotek molčati, da bomo lahko čuli impozantno grmenje slapa...»

Upravičeno začuden.

Kislin koraka, oborožen s tremi kovčegi, škatlo s klobukom, dežnikom in suknjo, proti kolodvoru.

Ali odpotujete?» ga vpraša znanec, ki ga sreča.

«Odkod pa veste to?» se začudi Kislin. «V malem mestu pa res ne ostane nič prikrito.»

Priporočilo.

K šefu neke banke pride mlad gospod, se predstavi in prosi za službo.

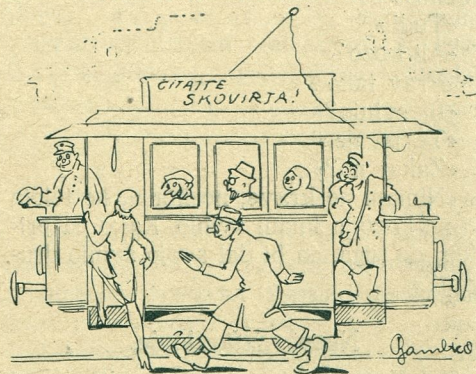
«Lepo, gospod,» odvrne šef, «a mi Vas ne poznamo.»

«Prosim, prosim, prihajam na priporočilo gospoda Kladina.»

«Mi tudi gospoda Kladina ne poznamo.»

«Nič ne dé! Takoj Vam ga bom predstavil...»

NIKAMOR SE NE MUDI.



Potnik (pri oknu): «Kaj pa tako hitita?»

Mož: «Da nama tramvaj ne uide.»

Potnik: «Vidva sta gotovo tujca, ker ne poznata ljubljanskega tramvaja...»



Dr. Franc Veber
profesor modroslovja na ljubljanski univerzi.

Moderna bajka o laži in resnici

Pesnik in pisatelj Milislav Solzič je bil siromak, kakor so po navadi siromaki slovenski pravi in nepravi pesniki. Njihovega siromaštva pa ni vedno kriv nehvaležni slovenski narod, nego je še mnogo drugih vzrokov — zlasti tragično dejstvo, da se Slovenija ne nahaja v prohibicijski Ameriki. Tako je tudi pesnik Milislav, ki je bil po natolcevanju kritike cenzuriran bolj za »drite«, vsako paro, ki jo je prislужil, spremenil sproti v kapljico. Zato so bile njegove finance obupne in potrebne osveženja. Pripravil je kup rokopisov, a vsa uredništva so mu njegove produkte vrnila.

«Tile uredniki zaslužijo, da bi jih s palico po zadnji plati,» je besnel užaljeni pisatelj, »vse jim je premalo duhovito in premalo napeto. Pri tem pa so moji možgani prazni

kakor ljubljanska opera, kadar poskuša seznaniti narod z moderno glasbo.»

Pa je zaklical Milivoj v skrajnem obupu v zrak: »Laž, pomagaj mi!«

V tistem hipu se mu je zameglilo pred očmi in presenečen je zagledal razkošno oblečeno ženo bajne krasote, razširjajočo vonj, ki ga je ves omamljal.

«Ti si me klical,» je rekla žena, »kaj želiš?»

Milivoj ji je potožil svoje gorje in Laž mu je začela snovati, da se ji je kar isknilo iz oči.

«To je še premalo za naše urednike,» je vzdihnil Milivoj.

Laž se je napela in lagala še huje.

«Še vse premalo», je obupaval Milivoj.

Tedaj pa se je Laž razjezila in zabrusila Milivoju v obraz: »Če ti je to premalo, se pa obrni na mojo sestro Resnico! Ta zna pripovedovati še blaznejše zgodbe kakor jaz...»

Frumencij.

SKRIVNOST RDEČEGA KROGA

Detektivski roman.

XI. nadaljevanje.

Dosedanja vsebina: Policijski inšpektor Parr in tudi privatni detektiv Yale zasledujeta izsiljevalsko tolpo Rdečega kroga, ki pošilja bogatinom izsiljevalna pisma, označena z rdečimi krogi, v katerih zahteva od bogatinov večje vsote. Kdor ne plača, ga kakšen član rdečega kroga usmrti. Veleposestnik James Beardmore ni plačal in je bil ustreljen. Tako pismo je prejel tudi veleposestnik Froyant. Ta je imel za tajnico lepo mladenko Talijo Drummondovo. Talija je izgubila službo zaradi tatvine, na kar je stopila v zvezo z Rdečim krogom. Vodja Rdečega kroga ji je priskrbel službo v Brabazonovi banki, kjer je Talija ukradla večji znesek. V banki se je seznanila z uradnico Milly Macroyjevo, katera jo je predstavila svojemu ljubimcu Barnetu, znanemu vlomilcu. Talija ima sestanek s prekupčevalcem Marlom, zaradi tega jo Macroyjeva in Barnet skušata pridobiti za sodelovanje pri vlovu v Marlovo stanovanje. Barnet izvrši vlom in pade v roke policijskega inšpektorja Parra. Parr preišče Marlovo hišo in najde Marla mrtvega. Očividno Barnet in Talija nista usmrtila Marla. Bil je torej nekdo tretji, ki je usmrtil in oropal Marla. Privatni detektiv Yale ugotovi, da je bil Marl usmrčen s plinom. Parr hoče aretirati Brabazona, ker sumi, da je ta v zvezi z umorom, a ga ne najde več v stanovanju. Brabazon je pobegnil. Froyant je v strahu za življenje najel v osebno obrambo detektiva Yaleja in tudi sklenil, da zahtevano vsoto plača Rdečemu krogu, in sicer je dobil od Rdečega kroga ukaz, da položi zahtevano vsoto pri detektivu Yaleju, kamor bodo prišli ponjo zastopniki Rdečega kroga. Parr in Yale se pripravljata na sprejem zločinskih gostov. Med tem obišče Parr Jacka Beardmoreja, sina umorjenega Jamesa

Beardmoreja. Jack je zaljubljen v Talijo Drummondovo in ne verjame, da je Talija res zločinka. Talija je po polomu Brabazonove banke v službi detektiva Yaleja, ki se zelo zanima zanjo in upa, da bo z njeno pomočjo lahko razkrinkal tolpo Rdečega kroga. Baš ko je bil Parr pri Jacku, pride Jacka obiskat Talija, in sicer z naročilom, naj Jack posodi Yaleju ključ od zapuščene hiše ob reki, ki je Jackova last.

«Moj ubogi oče je imel zapuščeno hišo na bregu reke», je rekel Jack Parru. «V tej hiši že dolgo časa ni nikakega stanovanca in strokovnjaki menijo, da bi stroški, ki bi bili potrebni, da se hiša preuredi za stanovanja, znašali skoro toliko, kolikor je vse skupaj vredno. Iz neznanega povoda domneva Yale, da se je v to hišo skril Brabazon. Ta jo je namreč imel dolgo časa v rokah in je poskušal, prodati jo. Brabazon je upravljal del premoženja mojega očeta. Ali obstoja kakšna možnost, da bi bil sedaj Brabazon v tej hiši?»

Parr je zaokrožil svoje velike ustnice in zamišljeno mežikal.

«Edino, kar vem o Brabazonu, je to, da še ni šel preko meje», je dejal končno Parr. «Komaj se mi zdi verjetno, da bi se podal v to hišo, o kateri ve, da jo bodo preiskali.» Parr je raztresen zastrmel v Talijo. «Vendar je mogoče», je nadaljeval zamišljeno. «Mislim, da ima ključ od te hiše. Kakšno poslopje pa je to?»

«Deloma stanovanjsko, deloma skladiščno poslopje», je odgovoril Jack. «Videl te hiše še nisem nikdar, mislim pa, da je eno takšnih poslopij, kakršna so imeli radi stari trgovci pred 200 leti, ko so v hišah, kjer so imeli trgovine, tudi živeli.»

Jack je odklenil pisalno mizo in odprl predal, poln ključev, katerih vsak je imel etiketo.

«Mislim, da je ta, gospodična Drummondova», je rekel Jack in ji ponudil enega ključev. «Kako vam ugaja nova služba?»

Moral je zbrati ves pogum, da je stavil to vprašanje, zakaj njena prisotnost je vlivala v njegovo dušo največjo spoštljivost.

Taliya se je smehljala.

«Moja služba je zanimiva», je odgovorila. «Sicer pa ne morem še mnogo govoriti o njej, ker sem jo nastopila šele davi.» Taliya se je obrnila k Parru. «Ne, gospod Parr, ne bom vas mnogo nadlegovala», je rekla. «Edini kaj vreden črtni mešič v Yalejevi pisarni je srebrni oteževalec za pisma... Ne nosim niti pisem na pošto», je pripomnila zasmehljivo. «Poslopje je zgrajeno po ameriškem vzorcu in v Yalejevem biroju se nahaja mehanična naprava, ki spravlja pisma v nabiralnik v vhodni dvorani. To me je zelo razočaralo.»

Bila je svečana, vendar so se njene oči bliskale od prešernosti.

«Taliya Drummondova, vi ste čudna ženska», je rekel Parr, «vendar mislim, da tiči v vas še nekaj dobrega.»

Ta opazka ji je na videz povzročila ogromno veselje in Taliya se je smejala, da so ji začele teči solze po licih in da se je moral smejati tudi Jack.

Nasprotno pa Parr ni kazal nikakega trpaka veselosti.

«Bodite previdni!» je rekel pomembno in smeh je zginil z njenih ust.

«Zagotavljam vas, gospod Parr, da bom zelo previdna, in če bom imela kakšne težave, bom takoj poslala po vas.»

«Upam, da boste to storili,» je menil Parr, «čeprav dvomim.»

21.

Hiša ob reki.

Taliya se je vrnila takoj v pisarno in je našla Yaleja pri čitanju kupa nerešenih pisem.

«Imate ključ? Hvala lepa. Položite ga tja», je rekel Yale. «Mislim, da boste na večino teh pisem morali odgovarjati vi sami. Največ jih je od neumnih mladencev, ki bi se radi izučili za privatne detektive. Dobili boste vzorec za odgovor in lahko te odgovore podpisujete

sami.» Ponudil ji je preko pisalne mize neko pismo in pripomnil: «Pišite tej dami, da sem trenutno prezaposlen in da ne morem sprejeti novih naročil.»

Yale je nato vzel z mize ključ in ga držal za trenutek v roki.

«Vi ste govorili s Parrom?»

Taliya se je smejala.

«Spod Yale, vi ste enostavno strašni. Res sem govorila s Parrom. Odkod veste to?»

Yale se je nasmehnil in pokimal z glavo.

«To res ni težko in jaz si zaradi svojega posebnega daru prav nič ne domišljam», je rekel. Prav tako, kakor vi svoje lepote in svoje lastnosti, da jemljete predmete, kjerkoli jih dobite, ne smatrate za posebno zaslugo.»

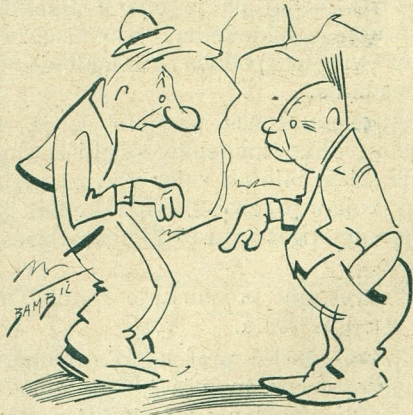
Taliya ni takoj odgovorila, vendar je potem menila: «Jaz sem se poboljšala.»

«Mislim, da se boste polagoma poboljšali. Vi me zanimate,» in šele čez nekaj časa je pripomnil: «Izredno me zanimate!» Yale jo je zapustil s kratkim poklonom.

Taliya je bila sredi dela in njen pisalni stroj je strašno ropotal, ko se je Yale zopet pokazal ob vratih sobe.

«Poskusite dobiti zvezo z gospodom Parrom», je rekel. «Njegovo številko boste našli v telefonskem imeniku.»

PRAV ZARADI TEGA.



«Prisiljen sem, odpovedati Vam službo.»

«Saj vendar nisem ničesar napravil, gospod šef.»

«Prav zaradi tega, ker še niste ničesar napravili...»

Parr ni bil v pisarni, ko ga je Talija klicala, a pol ure pozneje je dobila zvezo z njim in jo upostavila z Yalejem.

«Ali ste vi, gospod Parr?» je vprašal Yale.

Talija je čula njegov glas skozi vrata, ki so bila odprta.

«Nameravam se peljati k Beardmorejevi hiši ob reki, da jo preiščem. Zdi se mi, da se je Brabazon skril v njej! ... Dobro. Torej pridete ob pol treh sem?»

Talija Drummondova je poslušala in si delala stenografske beležke na svoji pisalni podlogi.

Ob pol treh je prispel Parr. Talija ga ni videla, zakaj vhod v Yalejevo sobo je bil direktno s hodnika, toda slišala je njegov glas in kmalu nato sta šla oba ven.

Počakala je, da so njuni koraki utihnili, potem pa je vzela formular za brzojavke, ga naslovila na Johnsona, 23. Mildred Street, City, in napisala:

«Derrick Yale se je odpeljal, da preišče Beardmorejevo hišo ob reki.»

*

Hiša ob reki je bila zapuščena in zanemarjena. Vse okoli nje je propadalo in dvorišče je bilo zaraščeno z visoko travo in koprivami, tako da se je le s težavo prišlo do vrat.

Hiša sama je morala biti nekoč prav slikovita, sedaj pa je bila s polomljenimi okni in obledelimi stenami obžalovanja vredna podoba arhitektoničnega propadanja.

Na enem koncu prostora se je nahajalo veliko kamenito skladiščno polje, ki je bilo na videz v zvezi s hišo. Med vojno je zračni napad odbil poslopju en ogel in razbil nekaj strešne opeke.

«Razveseljiv prostor», je rekel Yale, ko je odprl vrata.

Hodnik je bil prašen. Pajčevina je visela s stropa in hiša je bila tiha ter brez življenja. Napravila sta hiter obhod po sobah, ne da bi odkrila kak znak; da tu prebiva begunec Brabazon.

«Tu je še ena podstrešna soba», je menil Yale in pokazal na stopnice, ki so vodile pod streho.

Yale je stekel po stopnicah navzgor, odprl podstrešna vrata in izginil. Parr je slišal njegove korake. Kmalu nato se je Yale vrnil.

«Tam ni nič», je rekel in zaprl podstrešna vrata.

«Jaz tudi nisem pričakoval, da boste kaj našli», je menil Parr, ko je kot prvi zapustil hišo.

Stopala sta po poti, poraščeni s pleveljem, k ograjnim vratom, a iz enega oken v podstrešju ju je skozi prašno steklo opazoval mož bledega obraza. Njegova brada je kazala, da se že teden dni ni obril. Tudi njegovi najintimnejši prijatelji ne bi spoznali v njem Brabazona, znanega bankirja.

22.

Odposlanec Rdečega kroga.

«Vi ste norec, gospod, vi ste idiot. Mislim sem, da ste spreten detektiv, toda vi ste norec.»

Froyant je bil skrajno besen, in kupi bankovcev, ki so ležali na pisalni mizi, so bili vzrok njegove besnosti.

Dejstvo, da bo tako lepa količina bankovcev zapustila njegov žep, je bilo za skopega Froyanta vzrok nepopisne bolelosti.

Derrick Yale je bil mož, katerega ni bilo lahko razžaliti.

«Morda je res, kar pravite,» je rekel, «toda jaz moram svoje posle voditi po svojih načelih, gospod Froyant, in če sem mišljenja, da me bo deklica privedla do Rdečega kroga — o čemer sem trdno prepričan — jo bom pri sebi zaposlil.»

«Mislite na moje besede!» Froyant je premikal svoje prste pred detektivovim obrazom. «Deklica pripada tolpi. Vi boste ugotovili, da je ona odposlanec, ki bo prišel po denar!»

«V tem primeru jo bom takoj prijel, je dejal Yale. «Verjemite mi, gospod Froyant, nimam namena, izpustiti izpred oči te bankovce, in če jih bom moral izročiti Rdečemu krogu, bom za to odgovoren jaz in ne vi. Moja dolžnost je, rešiti vam življenje in maščevanje Rdečega kroga odvrniti od vas na sebe.»

«Prav, prav,» je hlastno rekel Froyant, «tako boste storili prav, gospod

Yale. Vidim, da niste tako nerazumni kakor sem mislil. Napravite, kakor hočete!» Froyant se je ljubeznivo igral z z bankovci in ko jih je vtaknil v dolgo kuverto, jih je z veliko nejevoljo izročil detektivu, ki je zavojček vtaknil v žep.

«O Brabazonu niste slišali ničesar novega?» Slepár me je oropal za več kakor 2000 funtov, ki sem jih po neumnosti naložil v eni trhlih Marlovih družb.»

«Ali veste kaj več o Marlu?» je vprašal detektiv.

«Vem samo, da je bil izsiljevalec.»

«Ali veste nekaj, kar ni tako znano?» je vprašal Yale z veliko nepotrpežljivostjo. «Njegov začetek, odkoder je prišel?»

«Mislim, da je prišel iz Francije», je odvrnil Froyant. «Vem zelo malo o njem. Bil je James Beardmore, ki me je seznanil z njim. Pripovedovalo se je, da je bil Marl zapleten v sleparstva z zemljišči v Franciji in da je bil tam zaprt v ječi. Toda jaz ne polagam važnosti na čenče. Meni je mnogo koristil in jaz sem iz večine svojih denarnih naložb pri njem zaslužil lepe zneske.»

Yale se je smehljajal.

*

Ko se je Yale vrnil v svojo pisarno, je našel v njej Parra z Jackom Beardmorejem, ki sta ga pričakovala.

Yale ni pričakoval poseta mlajšega moža in je mislil, da ga je privedla k njemu privlačna sila — Talija, za katere odsotnost se je taktno opravičil.

«Gospodično Drummondovo sem poslal domov, gospod Parr», je rekel. «Ne maram, da vmešavamo deklico v te zadeve, ki nas čakajo popoldne. Mislim, da ne bo poteklo vse v redu.»

Yale je ostro pogledal Jacka Beardmoreja.

«Upam, da ste na to pripravljeni.»

«Bil bi zelo razočaran, če bi ne prišlo do ničesar», je dejal Jack veselo.

«Kakšen načrt imate, gospod Yale?» je vprašal Parr.

«Nekaj minut prej, preden naj pride odposlanec, bom šel v svojo sobo, kjer bom zaprl oboja vrata, ona na hodnik kakor tudi ona v ta zunanji biro. Pri teh vratih bom v ključavnici pustil ključ na Vaši strani ter Vas prosim, da me boste

zaklenili. Moja namera je, da preprečim kakšno presenečenje. Čim boste čuli, da kdo trka in da jaz vstajam, da bi odprl vrata, boste vedeli, da je prispel posetnik. Takrat se postavite na hodnik!»

Parr je prikimal.

«Kakor vidim,» je dejal Yale ob oknu, «ste vse potrebno pripravili. Koliko ljudi imate?»

«Mislim, da jih je osemdeset. Siražniki bodo vse prostore obkrožili.»

Yale je prikimal.

«Seveda moramo misliti tudi na to,» je menil, «da Rdeči krog pošlje lahko prav navadnega odposlanca. V tem primeru ga bomo morali zasledovati. Hočem, da prispe denar v roke voditelja Rdečega kroga... to je zelo važno.»

«Soglašam,» je rekel Parr, «toda meni se zdi, da dotičnik, kdorkoli je, ne bo prišel sam. Ali si lahko ogledam Vašo pisarno?»

Parr je vstopil in si ogledal sobo, ki je imela eno okno. V enem kotov se je nahajala stenska omara, katere vrata je odprl. V omari razen plašča ni bilo nič drugega.

«Ako dovolite,» je rekel inšpektor Parr skoro proseče, «bi Vas prosil, da

TOČEN ODGOVOR.



Učitelj: «Tinček, če bi bil ti že mož in bi imel 10.000 dinarjev, pa bi hotel kupiti hišo, ki stane 100.000 dinarjev, kaj bi še potreboval?»

Tinček: «Bogato nevesto...»

ostanete za trenutek v zunanjem biroju. Hvala lepa! Zaprl bom vrata za Vami. To me moti, če me kdo opazuje.»

Z nasmehom se je odstranil Yale in Parr je zaprl vrata za njim, nato je odprl vrata na hodnik ter gledal ven. Kmalu se je slišalo, kako je zaprl tudi ta vrata.

«Pridite noter, gospod Yale,» je rekel, «videl sem vse, kar sem si želel ogledati.»

Jack, očaran opazovalec preiskave, je dvignil mal revolver, ki je ležal na detektivovi mizi in ga previdno ogledoval.

«Bodite previdni, petelinček se zelo lahko sproži», je menil Yale, nato pa vzel iz žepa zavoj z bankovci, ga položil poleg orožja in pogledal na uro.

«Čas prihaja.»

Parr in Jack sta se podala v zunanji biro, zaklenila Yaleja in sedla. Čim je Jack sedel, je nenadoma prestrašen opazil, da je sedel na Talijin stol.

Začel je premišljati, ali Talija res pripada Rdečemu krogu. Vsaj Parr je namigaval na to. Jack ni mogel in ni hotel verjeti niti dokazom svojih lastnih oči in svojega lastnega zdravega razuma. Njen vpliv na njega se ni zmanjšal, nego je postajal vedno večji. Talija Drummondova je bila zagonetno bitje in če je res kriva...

Jack je dvignil glavo in opazil, da so bile Parrove oči uprte vanj.

«Ne bom trdil, da imam psihometrične sposobnosti,» je rekel Parr počasi, «vendar mislim, da ste sedajle razmišljali o Taliji Drummondovi.»

«Točno», je priznal mladi mož. «Ali res verjamete, da je tako pokvarjena, kakor se domneva?»

«Vi menite, če verjamem v to, da je ukradla Froyantu zlati kipec Bude? Tu ne gre za domnevo, nego vem to jaz popolnoma točno.»

Jack je utihnil. Ni mogel upati, da bi prepričal tega trmastega moža o dekli-

čini nedolžnosti. Sicer pa je tudi uvidel, da je bilo nesmiselno, imeti jo za nedolžno, ko je priznala tatvino.

«Prosim, nekoliko mirnejše.» Bil je Yalejev glas in Parr je v odgovor zamrmral nekaj pred seboj.

Nato sta oba sedela mirno na stoli.

Najprej sta slišala Yaleja, ki se je premikal po sobi, potem pa je tudi ta postal miren, zakaj ura nezaželenega poseta se je bližala. Inšpektor Parr je vzel uro iz žepa in jo položil na mizo. Kazalca sta kazala pol štirih. Sedaj je moral priti odposlanec Rdečega kroga, toda nikakih znakov boja ni bilo čuti.

Nenadoma sta zaslišala šum v Yalejevi sobi, zagoneten, zamolkel šum, kakor bi se Yale s težavo vsedel.

Parr je poskočil.

«Kaj je to?»

«Vse v redu», je dejal Yalejev glas. «Malo sem se spotaknil. Bodite mirni!»

Parr in Jack sta sedela nadaljnjih pet minut in nato je zaklical Parr: «Yale, ali je vse v redu?»

Odgovora ni bilo.

«Yale!» je zaklical Parr še glasneje. «Ali me čujete?»

Zopet ni bilo odgovora. Tedaj je skočil k vratom, jih odprl in planil v sobo. Jack mu je sledil.

Pogled, ki se jima je nudil, bi presenetil še izkušenejšega uradnika kakor je bil Parr.

Na tleh je ležala negibna postava Derricka Yaleja z uklenjenima rokama, z zvezanima nogama in s prtom preko glave. Okno je bilo odprto in čutil se je močan vonj etra ter kloroforma. Zavoj z bankovci je izginil. Tri sekunde pozneje je zapustil poslopje star pismo- noša, noseč na hrbtu vrečo s pismi, in policija, ki je obkrožala hišo, ga je pustila daj, ne da bi mu stavila kakšno vprašanje. (Dalje.)

Pri cvetličarju.

Dama: «Tale eksotična cvetlica izpuštevaja naravnost perverzen duh.»

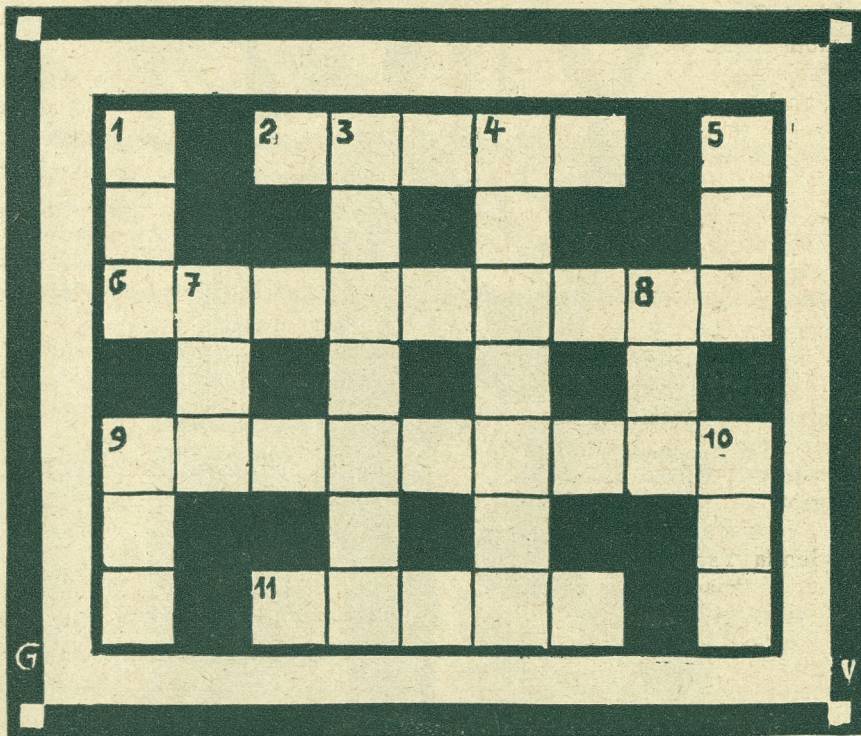
Cvetličar: «Ne, ne. Sicer je brez duha, le danes smo jo malo pognojili s svežim gnojem.»

Vprašanje.

«Mamica, mamica, zakaj ima striček tako rdeč nos?»

«Ker vedno pije vino.»

«Toda, mamica, on pije samo belo vino.»



Vodoravno: 2 domača ptica, 6 pripadnica izumirajočega plemena, 9 predstojnik samostana, 11 nemški izraz za pripadnika naroda v našem sosetstvu.

Navpično: 1 število (s črkami), 3 ime grške črke, 4 del pohištva (v zmanjševalni obliki), 5 kaj je v sobi najnižje, 7 adjektiv, ki označuje vsečno lastnost, n. pr. pri obleki, 8 glas neke ptice, 9 domači praznik tvojega patro-

na, 10 predmet za vezanje posameznih delov obleke.

*

Rešitev uganke zadnje križanke. Vodoravno: 1 sol, 5 salon, 7 šakal, 9 Kosta, 11 efori, 12 Anton, 15 Artur, 16 rak. — **Navpično:** 2 osa, 3 lak, 4 kol, 6 laborant, 7 šelest, 8 plamen, 9 ko, 10 si, 12 ara, 13 tur, 14 ora.

Začetek sezije.

Tilda pride v modno trgovino: «Ali je res, da ste danes prejeli tisoč novih, najmodernejših klobukov?»

«Res, gospodična.»

Tilda sede na stol in vsa navdušena reče: «Kar prinesite jih! Rada bi jih pomerila...»

Starost.

«Mamica, koliko sem star?»

«Deset let, Milanček.»

«Koliko pa ti, mamica?»

«Osemindvajset.»

«Vidiš, mamica, jaz sem za eno leto starejši kakor lani, ti pa za eno leto mlajša. Gotovo bova nekoč enako stara.»

Slika zadostuje.

«Prosim Vas, gospod lekarnar, za dvanajst dinarjev veronala.»

«Za kaj ga boste potrebovali?»

«Da bom uspaval zvečer svojo ženo.»

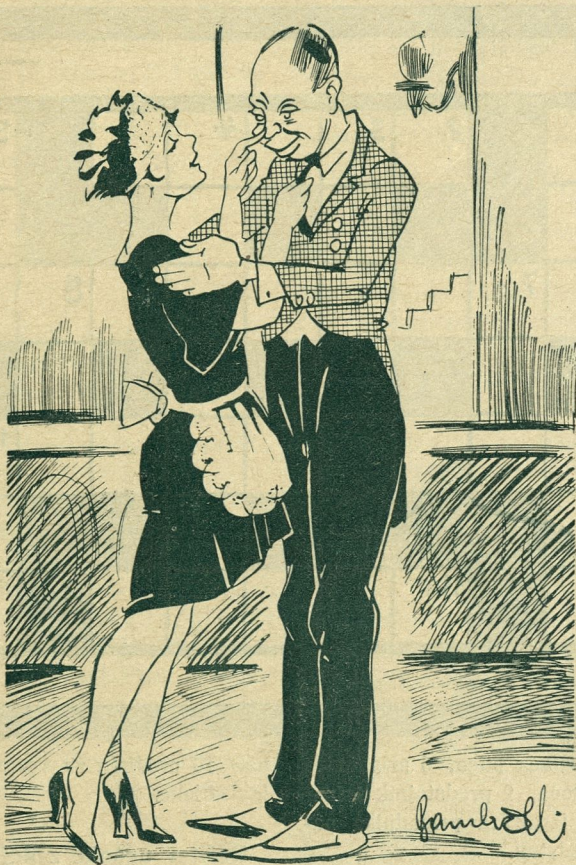
«Dragi prijatelj, ali ne veste, da je veronal strup? Ali imate recept?»

«Nimam ga, toda pokažem Vam lahko sliko svoje žene...»

Upanje.

Zaročenec (odhaja na potovanje): «Upam, draga Tilda, da mi boš ostala zvesta.»

Zaročenka: «Tudi jaz upam...»



Sobarica: «Gašper, le nikar ne bodite nesramni, sicer bom poklicala gospoda šefa!»

Vratar: No, potem pa ne...

Sobarica: «Ti si bedak, Gašper, saj šefa ni doma...»

Posekal ga je.

Trgovec A: «V trgovini imam knjigovodjo, ki je v moji službi osivel.»

Trgovec B: «To ni nič. Gospodična Tilka je v moji službi iz črnke postala brinetka, potem blondinka in je sedaj rdečelaska...»

Hudobnost.

A: «Kakšno knjižico pa si pravkar stisnil v hlačni žep?»

B: «Zbirko pesmi nekega slovenskega mladega...»

A: «Kaj se nič ne bojiš, da bi ti noge zaspale?»

Filozof.

«Male stvari so, ki nam pripravljajo največje težave.»

«Imate prav! Svojo hišo sem sinoči prav lahko našel, toda luknjo v ključavnici na noben način...»

Nerodno vprašanje.

«Tonček, zakaj lažeš? Ko sem bil jaz tako majhen kakor ti, nisem nikdar lagal.»

«Tako? Kdaj si pa potem začel, papa?»

Poravnajte naročnino!